

ขนุน (*Artocarpus heterophyllus* Lam.)

พันธุ์ขนานธิป

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล นายกิตติกรณ์ เลากุลศานต์
ที่อยู่ 218/42 ซอยซี4 ถนนบอนด์สตรีท ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120
โทรศัพท์ 085-484-6847

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ขนุนพันธุ์ขนานธิป ได้มาจากการเพาะเมล็ดขนุนพันธุ์พื้นเมืองจากต้นที่ปลูกอยู่ในสวน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จากต้นกล้าทั้งหมดจำนวน 50 ต้น พบว่ามีอยู่หนึ่งต้น เมื่ออายุประมาณ 2 ปี เริ่มให้ผลผลิตขณะที่ต้นอื่น ๆ ยังไม่ให้ผลผลิต ภายในผลมีเนื้อเต็มผล สีเหลืองสวย หวานจัด เนื้อกรอบ มีซังน้อย ยางน้อย มีกลิ่นหอมอ่อน ๆ น้ำหนักลูกประมาณ 6 – 12 กิโลกรัม น้ำหนักเนื้อประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากต้นแม่

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ขนุน ชื่อสามัญ Jackfruit ชื่อวิทยาศาสตร์ *Artocarpus heterophyllus* Lam.
วงศ์ Moraceae ไม้ผล ไม้ยืนต้น

ราก สีแดง

ต้น ต้นเดี่ยว ทรงพุ่มไม้ใหญ่ ทุกส่วนมียางสีขาว มีรอยแผลใบชัดเจน

ใบ ใบเดี่ยว เรียงเวียน รูปรีถึงรูปไข่กลับ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 6 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบรูปปลีมน ขอบใบเรียบ เป็นคลื่นเล็กน้อย สีเขียวเข้มเป็นมัน แผ่นใบหนาคล้ายแผ่นหนัง มีขนสาก เส้นกลางใบและเส้นใบย่อยเห็นชัดเจน

ดอก ดอกแยกเพศร่วมต้น (monoecious plant) เป็นช่อดอกแบบช่อเชิงลด (spike) ดอกย่อยอัดกันแน่นไม่มีก้านดอกย่อย ช่อดอกเพศผู้ ออกที่ปลายกิ่ง มีขนาดเล็ก ทรงกระบอก ช่อดอกเพศเมีย มักออกกึ่งกลางกิ่ง แข็งและใหญ่กว่าช่อดอกเพศผู้ ทรงรีถึงทรงไข่กลับ ดอกย่อยมีขนาดเล็กจำนวนมาก กลีบรวมแยกเป็นสองพู ปลายเกสรเพศเมีย 1 อัน

ผล ผลรวม (multiple fruit) ทรงไข่ สีเขียวเปลือกบาง ผิวเป็นหนามปลายไม่แหลมอยู่ห่างกัน กลิ่นหอมอ่อน เนื้อภายใน (ยวง) สีเหลืองเข้ม เนื้อหนากรอบ ทั้งผลมีเมล็ดประมาณ 80 เมล็ด

ขนุนพันธุ์ชนาธิป

สับประดสี [*Aechmea chantinii* (Carrière) Baker]

พันธุ์อ็อตโต้ (Otto)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล นายทินกร กำลิ่งงาม
ที่อยู่ เลขที่ 200/175 หมู่ที่ 9 ตำบลสันผีเสื้อ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50300
โทรศัพท์ 081-7839771

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

สับประดสีพันธุ์อ็อตโต้ เป็นลูกไม้ที่เกิดจากการเพาะเมล็ดของ *Aechmea chantinii* ต้นใบกว้าง ซึ่งเพาะโดยนายทินกร กำลิ่งงาม ในสวน Otto Bromeliad Garden เมื่อปี พ.ศ. 2557 ซึ่งการเพาะเมล็ดชุดนี้ได้คัดเลือกต้นที่มีลักษณะพิเศษคือมีขอบใบต่างสีเหลืองทั้งสองข้าง ทุกใบ จำนวน 1 ต้น ในปี พ.ศ. 2558 จึงได้ขยายพันธุ์ด้วยการแยกหน่อ เพื่อประเมินความดีเด่นหลังจากลักษณะประจำพันธุ์มีความคงตัว โดยพบว่าลักษณะประจำพันธุ์มีความสม่ำเสมอ

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย สับประดสี ชื่อวิทยาศาสตร์ *Aechmea chantinii* (Carrière) Baker วงศ์ Bromeliaceae
พืชอิงอาศัย ไม่มีเนื้อไม้ อายุหลายปี

ราก ระบบรากแขนงแผ่ขยายรอบลำต้น

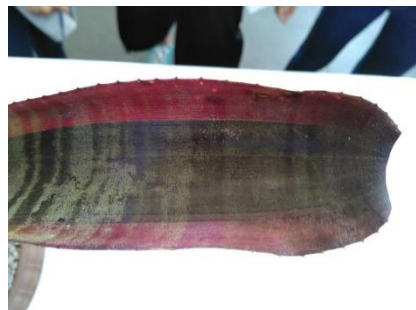
ต้น ทรงพุ่มบานออก เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 55.8 เซนติเมตร พุ่มสูง 39.0 เซนติเมตร ต้นมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 11 เซนติเมตร โคนต้นมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 3 เซนติเมตร ต้นอายุประมาณ 3 ปี จากการแยกหน่อ ยอดหลักมี 25 ใบ มี 2 หน่อ

ใบ ใบเดี่ยว เรียงรอบต้น จำนวน 8 ใบต่อรอบ ลำต้นยาว 5.8 เซนติเมตรต่อรอบ ใบอ่อน (ใบที่สามจากยอด) เป็นรูปขอบขนาน (oblong) ใบมีหน้าตัดโค้งเป็นรูปตัวยู กว้างตามธรรมชาติ 5.8 เซนติเมตร กว้างเหยียด 7.4 เซนติเมตร ยาว 24.1 เซนติเมตร ปลายใบมีติ่งแหลม (cuspidate) และงอลง ขอบใบมีหนาม แผ่นใบด้านบนสีเขียวอมเทาเข้ม (ประมาณ RHSCC# 189A) มีลายขวาง (รอยบั้ง) สีเขียวอมน้ำตาล (ประมาณ RHSCC# 147A) บริเวณกลางและปลายแผ่นใบ และสีเขียวอมน้ำตาล (ประมาณ RHSCC# 146D) บริเวณโคนแผ่นใบ ปลายใบมีแต้มสีเขียวอมน้ำตาล (ประมาณ RHSCC# 147A) ต่างสีเหลือง (ประมาณ RHSCC# 161B) บริเวณขอบใบ กว้างประมาณ 1.2 เซนติเมตร แผ่นใบด้านล่างสีแดงอมม่วง (ประมาณ RHSCC# N186A) ลายขวาง (รอยบั้ง) สีเทาอมเขียว (ประมาณ RHSCC# 202C) ใบเต็มวัย รูปหอก เป็นรูปขอบขนาน (oblong) ใบมีหน้าตัดโค้งเป็นรูปตัวยู กว้างตามธรรมชาติ 5.0 เซนติเมตร กว้างเหยียด 7.0 เซนติเมตร ยาว 36.0 เซนติเมตร ปลายใบมีติ่งแหลม (cuspidate) และงอลง ขอบใบมีหนาม แผ่นใบด้านบนสีเขียวอมเทาเข้ม (ประมาณ RHSCC# 189A) มีลายขวาง (รอยบั้ง) สีเขียวอมเทา (ประมาณ RHSCC# 191D) ปลายใบมีแต้มสีแดงอมม่วง (ประมาณ RHSCC# N186B) ต่างสีแดงอมม่วง (ประมาณ RHSCC# N57A) บริเวณขอบใบ กว้างประมาณ 1.4 เซนติเมตร แผ่นใบด้านล่างสีแดงอมม่วง (ประมาณ RHSCC# N186C) ลายขวาง (รอยบั้ง) สีเทาอมเขียว (ประมาณ RHSCC# 202C)

ดอก ปกติของ *Aechmea chantinii*

ผล/เมล็ด ปกติของ *Aechmea chantinii*

หมายเหตุ : เทียบสีด้วย The 4th Edition Royal Horticultural Society Color Chart 2001 (RHSCC)

สับประดสีพันธุ์อ็อตโต้ (Otto)